

[Ellefsen.]

økonomiske vanskeligheder, vanskeligheder, som uden tvivl ville medføre svækkelse af en selvstændig færøsk krone. Som følge af vort møntfællesskab har vi på trods af de nævnte økonomiske problemer opretholdt kronen intakt. Det kan derfor næppe undre, at vi på Færøerne med særdeles stor interesse følger med i udviklingen i den danske økonomi, herunder de politiske foranstaltninger, der etableres til fordel for det danske og dermed også for det færøske samfund.

Siden 1948 har det færøske samfund gennemgået en enorm udvikling. Æren herfor tilfalder i første omgang vore egne dygtige foregangsmænd, først og fremmest inden for fiskerierhvervet, men også inden for andre samfundsområder. Når dette er sagt, vil jeg skynde mig at tilføje, at den styrke og de direkte fordele, vi har haft af det bestående rigsfællesskab, har været en absolut betingelse for de opnåede resultater.

Det er på Færøerne lykkedes at opnå en levestandard, som i det store og hele svarer til de andre nordiske landes. Grundlaget for denne levestandard har foruden en økonomisk stabilitet, som ikke kunne opnås uden et snævert samarbejde med et større og økonomisk stærkt samfund, først og fremmest været det fiskeri, som færinger har drevet over hele Nordatlanten, fra Nordstøen over Norge, Island, Grønland til Canada, og herudover selvfølgelig også i vore egne farvande.

Til demonstration af hvor stor betydning vort fjernfiskeri har, kan jeg oplyse, at af vor eksport for 1976 stammede 71 pct. af værdien fra fisk fanget i fjernere farvande, mens kun 29 pct. af eksportværdien stammede fra fisk fanget i vore egne farvande. Af de 71 pct. stammer de 31 pct. fra fisk fanget i Nordstøen.

Den opdeling af havene i 200 sømiles fiskegrænser eller økonomiske zoner, som i det store og hele er gennemført, kunne i sin yderste konsekvens medføre, at vort eneste erhverv mister mere end 2/3 af dets nødvendige råstoffer. Hidtil er det lykkedes ved aftaler med først og fremmest Grønland, Island og Norge at få tildelt kvoter inden for de pågældende landes fiskerigrænser.

Som nævnt er fiskerierhvervet så godt som helt grundlaget for vor eksistens. Vi har en ubetydelig industri, bortset fra fiskeindustrien, og ikke nogen landbrugsproduktion af betydning. Bl. a. derfor var vor problemstilling med

hensyn til en eventuel tilslutning til det europæiske fællesmarked helt anderledes end for det danske samfunds vedkommende. Som følge heraf var der på Færøerne fuldstændig enighed om ikke at følge Danmark ind i EF. På Færøerne har vi med stor tilfredshed konstateret, at dette i det store og hele ikke er gået ud over vort snævre samarbejde med Danmark.

Det er vor opfattelse, at den samarbejdsaftale, loven om Færøernes hjemmestyre, som i 1948 blev indgået, ikke fremtidig bør kunne tilsidesættes, heller ikke på grund af Danmarks og Grønlands tilslutning til EF. Dette forhold har for os uvurderlig betydning, især for så vidt angår fordelingen af de samlede fiskekvoter inden for rigsfællesskabet.

Som før nævnt giver loven om Færøernes hjemmestyre os færinger både rettigheder og pligter over for resten af riget. Vi færinger tillægger samarbejdet med Danmark og det fremtidige grønlandske hjemmestyre en overordentlig stor betydning. Igennem de sidste år er der fra færøsk side – også fra denne talerstol, og endda i det færøske folks navn – udtalt tvivl om, hvorvidt vort samfund ønsker den bestående samarbejdsaftale opretholdt. Jeg føler mig overbevist om, at jeg har langt den overvejende del af den færøske befolkning med mig, når jeg udtrykker ønsket om et fortsat og udbygget samarbejde mellem det danske, det grønlandske og det færøske samfund.

Thorndahl (FP):

Der er i rapporten fra det økonomiske råds formandskab en meget stærk understregning af, at Danmark i kraft af den fortsatte meget stærke lånoptagning i udlandet kommer i et voksende økonomisk og politisk afhængighedsforhold til udlandet. F. eks. siges det i rapporten:

»Med de betalingsbalanceperspektiver, der ligger i udgangsskønnet, er dansk økonomi kommet nærmere til det punkt, hvor der udefra kan blive stillet krav om en forstærket efterspørgselsopbremsning som betingelse for offentlig långivning til Danmark.«

Vi har altså, takket være socialdemokratiet, kommet så langt, at vi nu seriøst begynder at overveje risikoen for at ende f. eks. som et tysk økonomisk lydland.

Rapporten fra det økonomiske råds formandskab er i meget nøje overensstemmelse